

สภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
Operation Conditions to Prevent and Solve Drug Problems in the Schools under
the Secondary Educational Service Area Office
Ubon Ratcathani Amnat Charoen

ประภัสรา ไชยปัญญา ประภาศิต อานุภาพแสนยากร และสุรศักดิ์ ศรีกระจำง
Prapasara Chaipanya, Prakhasit Arnupharbsaenyakorn, and Surasak Srikrachang

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
Faculty of Education, Sisaket Rajabhat University
E-mail: prapasara.chai61@sskru.ac.th

Received: February 1, 2023; Revised: July 20, 2023; Accepted: August 9, 2023

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 2) เปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยจำแนกตามตำแหน่งประสบการณ์ในหน้าที่งาน และขนาดสถานศึกษา และ 3) ศึกษาแนวทางแก้ไขการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้ตัวอย่างเป็น ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คนและข้าราชการครูจำนวน 334 คน รวมจำนวน 349 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และเป็นแบบปลายเปิด สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบที สถิติทดสอบเอฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูต่อสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในหน้าที่และขนาดสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในส่วน
ของปัญหาของการดำเนินงาน คือ 1) ด้านการป้องกัน สถานศึกษาไม่ได้มียามเฝ้ารักษาความปลอดภัย ในทุก ๆ
สถานศึกษา เพื่อเฝ้าระวังและป้องกันยาเสพติด 2) ด้านการค้นหา ผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องยาเสพติดในสถานศึกษา
มีการทำทะเบียนประวัติและรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เป็นระบบไม่เป็นข้อมูลปัจจุบัน
3) ด้านการรักษา สถาบันครอบครัวไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการแก้ไข ป้องกัน เพื่อไม่ให้นักเรียนได้ยุ่งเกี่ยวกับ
ยาเสพติด 4) ด้านเฝ้าระวัง สถานศึกษาบางที่ไม่ได้รับความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ตำรวจ เจ้าหน้าที่ หรือ

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสอดส่องเฝ้าระวังสารเสพติดทั้งภายในและภายนอก จึงทำให้เกิดปัญหา 5) ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาบางที่ยังไม่เข้มงวดในการนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาบางที่ยังไม่เคยได้จัดให้มีการตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันยาเสพติด 2) แนวทางแก้ไขการดำเนินงาน ป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ 1) ด้านการป้องกัน สถานศึกษาควรจัดให้มีการตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันยาเสพติด 2) ด้านการค้นหา สถานศึกษาควรจัดตั้งคณะกรรมการ หรือผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องยาเสพติดในสถานศึกษาให้มีการทำระเบียบประวัติและรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เป็นระบบและให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน 3) ด้านการรักษา สถานศึกษาควรสร้างความร่วมมือกับสถาบันครอบครัวให้มีการแก้ไข ป้องกัน เพื่อไม่ให้นักเรียนได้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด 4) ด้านเฝ้าระวัง สถานศึกษาควรร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ตำรวจ เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสอดส่องเฝ้าระวังสารเสพติดทั้งภายในและภายนอก 5) ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรนำนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากำหนดในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนปฏิบัติการ

คำสำคัญ: สภาพและปัญหา ปัญหายาเสพติด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีอำนาจเจริญ

Abstract

The objectives of the research were 1) to study operation conditions to prevent drugs in schools under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen, 2) to compare operation conditions to prevent drugs in schools under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen classified by positions, working experience, and school sizes, and 3) to study guidelines for solving the operation to prevent drugs in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen. The samples used in the research consisted of 15 school administrators and 334 teachers in a total of 349 people under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen. The research instrument was a questionnaire with five-rating scales and open-ended. The statistics used were percentage, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The research findings were as follows.

1. The findings showed that the opinions of the school administrators and teachers towards the operation conditions to prevent drugs in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen in the overall and the aspects were at a high level.

2. The comparison of the operation conditions to prevent drugs in the schools under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen classified by positions, working experience, and school sizes showed that in the overall, the opinions were different with the statistical significance at the level of .05.

3. According to the problems and the guidelines of the operation to prevent drugs in the schools based on the opinions of the school administrators and the teachers under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen, 1) the problems of the operation were that (1) in preventing, the schools did not have the security guards in all schools to monitor

and prevent drugs, (2) in searching for people involving in drugs in the schools, the schools should create the history records and collect the information of the students involving in drugs systematically and up-to-date, (3) in healing, the students' families rarely participated in solving drug problems and prevent the students from getting involved in drugs, (4) in monitoring, some schools did not obtain the participation from the students' parents, communities, police, officers, or organizations involving in monitoring drugs inside and outside schools, so the problems occurred, and (5) in administrating, some schools did not strict in using policies in preventing and solving drug problems to regulate in the education quality development plan, and 2) the guidelines for solving the operation problems to prevent drugs in the schools based on the opinions of the school administrators and the teachers under the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen were that (1) in preventing, the schools should arrange to make the students' urine test to monitor and prevent drugs, (2) in searching, the schools should form the committees or people involving in drugs in the schools to have history records and collect the information of the students involving in drugs systematically and up-to-date, (3) in healing, the schools should build the participation with the students' families to find the solution and the prevention to protect the students from getting involved in drugs, (4) in monitoring, the schools should collaborate with students' parents, communities, police, officers, or other organizations involving in monitoring addictive substances inside and outside schools, and (5) in administrating, the schools should use policies to prevent and solve drug problems to regulate education quality development plans and implementation plans.

Keywords: Conditions and Problems, Drug Problems, the Secondary Educational Service Area Office Ubon Ratcathani Amnat Charoen

บทนำ

สถานศึกษามีหน้าที่สำคัญมากในการจัดการศึกษาเพื่อที่จะพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และสมรรถนะตามความมุ่งหมายและเจตนารมณ์ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้นักเรียนเป็นคนเก่ง คนดี สามารถดำรงตนให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขแต่ด้วย สถานการณ์บ้านเมือง ปัญหาสังคมในยุคปัจจุบันพบว่า สถาบันครอบครัวถูกคุกคามอย่างรวดเร็วและถึงขั้นรุนแรงมาก มักมีสาเหตุมาจากอันเนื่องมาจากความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว ชุมชน ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงของนักเรียน ส่วนใหญ่ดำรงชีวิตอยู่ในสภาพครอบครัวที่แตกแยก ทำให้ขาดความรัก ความอบอุ่น ความเข้าใจ ขาดการเอาใจใส่ ในการอบรมเลี้ยงดู จึงทำให้เด็กมีความอ่อนไหวทางอารมณ์ ขาดที่พึ่งทางจิตใจ ทำให้เด็กต้องไปหาสิ่งทดแทน จากเพื่อน เมื่อเพื่อนหยิบยื่นสิ่งเสพติดให้แม้จะทราบว่าเป็นสิ่งที่ไม่ดีแต่ก็อยากทดลองหรืออยากเก็บเพื่อเรียกร้อง ความสนใจจากครอบครัว กลุ่มเพื่อน จึงกลายเป็นปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรค ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวคิดดังกล่าวได้ สถานศึกษาทุกระดับจึงจำเป็นต้องพัฒนา ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้น โดยมีแนวทางใหม่ ๆ ในการรับมือกับสถานการณ์ ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแพร่ระบาดของสารเสพติดที่แทรกซึมอยู่ในทุกส่วนของสังคมไทย (ปุณณลักษณ์ ลีลาพรรณวุฒิ, 2545)

จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) คณะรัฐบาลซึ่งนำโดยนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้กำหนดให้ปัญหายาเสพติดเป็นนโยบายเร่งด่วนที่รัฐบาลต้องเร่งดำเนินการแก้ไข ซึ่งสอดคล้องเป็นไปตามยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (ด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง) และยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558–2562 เพื่อกำหนดกรอบทิศทางการดำเนินงาน โดยให้สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ร่วมกับหน่วยงานหลักที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ประจำปี ให้สอดคล้องรองรับกับแผนยุทธศาสตร์การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด พ.ศ. 2558–2562

กระทรวงศึกษาธิการ โดย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้บูรณาการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ป.ป.ส.) ในการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ที่เกิดจากภัยของยาเสพติดและการใช้ยาเสพติดของนักเรียนในสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่ระดับปฐมวัยจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยสร้างภูมิคุ้มกันตามบริบทให้กับนักเรียนในแต่ละระดับชั้น ได้มีองค์ความรู้ และเกิดความเข้าใจเพื่อสามารถจำแนกวิเคราะห์ความสำคัญ รวมไปถึงพิษภัยของยาเสพติด โดยการจัดกิจกรรมหลัก และกิจกรรมทางเลือกให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ ผ่านโครงการกิจกรรมต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง และในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มอบหมายให้สำนักต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยได้จัดโครงการต่าง ๆ และกิจกรรมอย่างสร้างสรรค์ให้กับนักเรียน ครู เยาวชน และประชาชนทุกคน ได้มีส่วนร่วมในครั้งนี้

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยเห็นความสำคัญและสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยศึกษาปัญหาจากผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เพื่อจะได้แนวทางพัฒนาในการดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เพื่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อผู้บริหารศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาการบริหารงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ปรับปรุงแก้ไขปัญหการบริหารงานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลเพิ่มมากขึ้นให้ตอบรับกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และบรรลุเป้าหมายตามนโยบายต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญโดยจำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในหน้าที่งาน และขนาดสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

วิธีดำเนินการวิจัย

ในวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

ประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และข้าราชการครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ที่ปฏิบัติหน้าที่ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 81 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 157 คน และข้าราชการครู จำนวน 3,618 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 3,775 คน

2. ตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปกำหนดขนาดตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้ตัวอย่าง จำนวน 349 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 15 คน และข้าราชการครู จำนวน 334 คน โดยสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) และเทียบสัดส่วนตามขนาดของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัยเป็นแบบสอบถามสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ที่ผู้วิจัยจัดทำโดยอาศัยแนวคิดหลักสำหรับการวิจัยนำไปเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .80-1.00 สามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากร จำนวน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่าง แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97 จากนั้นนำแบบสอบถามทำการทดลองและปรับปรุงแก้ไขเสร็จสมบูรณ์แล้วไปเก็บข้อมูลกับตัวอย่าง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่ง ประสบการณ์ ในหน้าที่ และขนาดสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นข้อมูลผู้เกี่ยวข้องที่มีต่อสภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการป้องกัน 2) ด้านการค้นหา 3) ด้านการรักษา 4) ด้านการเฝ้าระวัง 5) ด้านการบริหารจัดการ

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับของลิเคิร์ท กำหนดเป็นค่าคะแนน ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นในการดำเนินงานอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นในการดำเนินงานอยู่ในระดับ มาก
- 3 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นในการดำเนินงานอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นในการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อย
- 1 คะแนน หมายถึง มีความคิดเห็นในการดำเนินงานอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นข้อคำถามปลายเปิด (Open End) ที่ให้ผู้ตอบเสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ได้แก่ 1) ด้านการป้องกัน 2) ด้านการค้นหา 3) ด้านการรักษา 4) ด้านการเฝ้าระวัง 5) ด้านการบริหารจัดการ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ เพื่อขอหนังสือส่งถึงผู้วิจัย ส่งแบบสอบถามไปให้ตัวอย่าง ไปถึงผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เก็บรวบรวมแบบสอบถามนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถาม เมื่อดำเนินการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ในการจัดกระทำข้อมูล ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ ประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผู้วิจัยได้ทำวิเคราะห์ค่าสถิติทดสอบที และค่าสถิติทดสอบเอฟ

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง ประสบการณ์ในหน้าที่ และขนาดของสถานศึกษา ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	15	4.30
1.2 ข้าราชการครู	334	95.70
รวม	349	100.00
2. ประสบการณ์ในหน้าที่		
2.1 น้อยกว่า 10 ปี	142	40.70
2.2 10-20 ปี	156	44.70
2.3 มากกว่า 20 ปี	51	14.60
รวม	349	100.00
3. ขนาดสถานศึกษา		
3.1 ขนาดเล็ก	71	20.30
3.2 ขนาดกลาง	163	46.70
3.3 ขนาดใหญ่	115	33.00
รวม	349	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนมากมีตำแหน่งเป็น ข้าราชการครู คิดเป็นร้อยละ 95.70 และเป็นผู้บริหารสถานศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.30 จำแนกตามประสบการณ์ในหน้าที่ผู้ตอบแบบสอบถามโดยส่วนมาก มีประสบการณ์ในหน้าที่น้อยกว่า 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 40.70 และมีประสบการณ์ในหน้าที่ 10-20 ปี คิดเป็นร้อยละ 44.70 และมีประสบการณ์ในหน้าที่มากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.60 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา เป็นขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 20.30 ขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 46.70 และขนาดใหญ่คิดเป็นร้อยละ 33.00

2. ผลการวิเคราะห์การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในภาพรวมและรายด้าน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S	แปลผล
1. ด้านการป้องกัน	4.38	.39	มาก
2. ด้านการค้นหา	4.46	.25	มาก
3. ด้านการรักษา	4.26	.35	มาก
4. ด้านการเฝ้าระวัง	3.94	.29	มาก
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.30	.30	มาก
เฉลี่ย	4.27	.30	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า โดยรวมรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูง 3 อันดับแรก โดยเรียงลำดับคือ ด้านการค้นหา ($\bar{x} = 4.46$) รองลงมา คือ ด้านการป้องกัน ($\bar{x} = 4.38$) และด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.30$) ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการเฝ้าระวัง ($\bar{x} = 3.94$)

3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญจำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์ในหน้าที่ และขนาดสถานศึกษา

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	ตำแหน่ง				t	P-value
	ผู้บริหาร		ครู			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
1. ด้านการป้องกัน	4.24	.36	4.38	.40	-1.406	0.161
2. ด้านค้นหา	4.36	.30	4.46	.24	-1.598	0.111
3. ด้านการรักษา	4.09	.43	4.27	.35	-1.954	0.051

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตาม ตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน (ต่อ)

รายการ	ตำแหน่ง				t	P-value
	ผู้บริหาร		ครู			
	$\bar{X}$	S	$\bar{X}$	S		
4. ด้านการเฝ้าระวัง	3.73	.58	3.95	.37	-1.469	0.163
5. ด้านการบริหารจัดการ	4.17	.39	4.31	.31	-1.663	0.097
รวม	4.12	.36	4.27	.29	-2.018*	0.044

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบค่าความแปรปรวนของการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญจำแนกตามตำแหน่งพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตาม ประสบการณ์ในหน้าที่ โดยภาพรวม

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df	MS.	F	P-value
1	ด้านการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.661 53.902 55.563	2 346 348	0.830 0.156	5.330**	0.005
2	ด้านค้นหา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.162 22.101 22.263	2 346 348	0.081 0.064	1.267	0.283
3	ด้านการรักษา	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	1.072 42.945 44.017	2 346 348	0.536 0.124	4.317*	0.014
4	ด้านการเฝ้าระวัง	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.365 34.235 34.600	2 346 348	0.304 0.153	1.992	0.138
5	ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	0.651 30.951 31.602	2 346 348	0.182 0.099	1.844	0.160

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตาม ประสบการณ์ในหน้าที่ โดยภาพรวม (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df	MS.	F	P-value
เฉลี่ย		ระหว่างกลุ่ม	0.651	2	0.325	3.637*	0.027
		ภายในกลุ่ม	30.951	346	0.089		
		รวม	31.602	348			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามประสบการณ์ในหน้าที่ โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการป้องกันและด้านการรักษามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ นอกจากนั้นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df	MS.	F	P-value
1	ด้านการป้องกัน	ระหว่างกลุ่ม	12.288	2	6.144	49.122**	0.000
		ภายในกลุ่ม	43.257	346	0.125		
		รวม	44.563	348			
2	ด้านค้นหา	ระหว่างกลุ่ม	5.830	2	2.915	61.373**	0.000
		ภายในกลุ่ม	16.433	346	0.047		
		รวม	22.263	348			
3	ด้านการรักษา	ระหว่างกลุ่ม	13.261	2	6.631	74.594**	0.000
		ภายในกลุ่ม	30.756	346	0.089		
		รวม	44.017	348			
4	ด้านการเฝ้าระวัง	ระหว่างกลุ่ม	14.058	2	7.029	61.771**	0.000
		ภายในกลุ่ม	39.372	346	0.114		
		รวม	53.430	348			

ตารางที่ 5 แสดงผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตาม ขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม (ต่อ)

ข้อ	การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด	แหล่งความแปรปรวน	SS.	df	MS.	F	P-value
5	ด้านการบริหารจัดการ	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	8.062 26.538 34.600	2 346 348	4.031 0.077	52.552**	0.000
	เฉลี่ย	ระหว่างกลุ่ม ภายในกลุ่ม รวม	10.343 21.258 31.602	2 346 348	5.172 0.061	84.174**	0.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผลการวิจัย

1. การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากสามอันดับแรก โดยเรียงตามลำดับ คือด้านการค้นหา ด้านการป้องกัน และด้านการบริหารจัดการ เนื่องจากเป็นนโยบายที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด เพื่อป้องกันปัญหาเสพติด สอดคล้องกับผลการวิจัยของกนกพร ต่วงคำภา (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขยาเสพติดในโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะ ด้านระบบการค้นหาข้อมูล มีการจัดทำข้อมูลนักเรียนรายบุคคลอย่างชัดเจน โรงเรียนมีการแต่งตั้งครูแกนนำด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดมีข้อมูลประเมินพฤติกรรมนักเรียน ด้านระบบป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โรงเรียนมีการดำเนินการให้มีกิจกรรมนันทนาการกีฬา เพื่อสร้างเสริมสุขภาพนักเรียน จัดกิจกรรมรณรงค์ ด้านระบบบริหารจัดการทางโรงเรียนมีคำสั่งให้ครูปฏิบัติงานด้านป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด แบ่งเป็นรายห้อง และมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบงานป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด สอดคล้องกับผลการวิจัยของละเมย สิมมาสุต (2548) ได้ทำการศึกษาสภาพการดำเนินงานป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนช่วงชั้นที่ 3-4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 ผลปรากฏว่าครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนค่าเฉลี่ยที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านการค้นหาข้อมูล การจัดทำข้อมูลนักเรียนที่เป็นปัจจุบัน โดย ภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2. เปรียบเทียบการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูที่มีต่อการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์ในหน้าที่และขนาดสถานศึกษา

2.1 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ในทุกๆด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของบัวแวว โคตรนรินทร์ (2547) ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 1 และเขต 2 พบว่า ผลการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจะพบว่าด้านการค้นหาข้อมูลมีค่าสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการป้องกัน ด้านการให้ความรู้ และด้านการบริหารจัดการ ด้านการฝึกทักษะชีวิตด้านการสนับสนุนเครือข่าย สอดคล้องกับผลการวิจัยของวิเชียร พาณิชย์ (2549) ได้ทำศึกษาการดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย เขต 2 พบว่าภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ของข้าราชการครูโดยภาพรวมผู้บริหารและครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการดำเนินงาน ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ในทุกๆด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการให้ทุกโรงเรียนได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด สอดคล้องกับงานวิจัยของศิริวัฒน์ จันทรเพชร (2551) ได้ศึกษาการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและผลของการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า การดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยรวม อยู่ในระดับมาก โดยด้านการป้องกันปัญหายาเสพติด สถานศึกษาจัดให้มีครู/เจ้าหน้าที่ ในการตรวจสอบนักเรียนกลุ่มเสี่ยง มีชมรม To Be Number One และมีตัวแทนนักเรียนแจ้งข่าวสารในการเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดในสถานศึกษา ด้านการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา เขตอำเภอเมืองกาฬสินธุ์ พบว่า โดยรวม พบว่า สถานศึกษาได้จัดกิจกรรมโรงเรียนสีขาวตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ มีแกนนำนักเรียน/หัวหน้าห้อง ช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยงและมีการคัดกรองนักเรียนเพื่อช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง

2.3 ผลการเปรียบเทียบการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญเมื่อจำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ในทุก ๆ ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขนาดต่างกัน เนื่องจากนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการให้ทุกโรงเรียนได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ภายใต้กรอบของนโยบายและทิศทางในการปฏิบัติงานเดียวกัน มีความพร้อมด้านบุคลากรงบประมาณ วัสดุ-อุปกรณ์ อาคารสถานที่ เครื่องอำนวยความสะดวก มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างเหมาะสมเหมือนกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปวีณา ศรีสมบูรณ์ (2539) ได้ศึกษาเรื่องสภาพ และปัญหาการดำเนินงาน ป้องกันสารเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษากระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานคร พบว่า การดำเนินงานป้องกันสารเสพติดระหว่างโรงเรียน ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ในภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านการป้องกัน ผู้บริหารและข้าราชการครู ได้เสนอปัญหา คือ ปัญหา นักเรียนไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ ไม่ได้ความอบอุ่น ไม่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ จึงส่งผลให้เกิดปัญหา ยาเสพติดตามมา และได้แนะนำแนวทางการพัฒนาว่า ควรดำเนินการให้สถานศึกษาจัดให้มีการตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อเฝ้าระวังและป้องกันยาเสพติด รวมไปถึงการจัดการเรียนการสอนที่สอดแทรกเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในเนื้อหาวิชาที่เรียน สถานศึกษาควรประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนรู้ถึงพิษภัยของสารเสพติด รวมไปถึงมีการจัดกิจกรรมเดินรณรงค์ให้ความรู้ พิษภัยและโทษของยาเสพติด และมีการส่งเสริมให้มีการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ เพื่อห่างไกลยาเสพติด

3.2 ด้านการค้นหา ผู้บริหารและข้าราชการครู ได้เสนอปัญหา คือ ไม่มีการจัดแต่งตั้งครูแกนนำ ในสถานศึกษาเพื่อดูแล เรื่องยาเสพติดโดยเฉพาะ ไม่มีการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดของนักเรียน ให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน และได้แนะนำแนวทางการพัฒนาว่า สถานศึกษาควรจัดตั้งคณะกรรมการ หรือครู ที่เกี่ยวข้องในเรื่องยาเสพติดในสถานศึกษาให้มีการทำระเบียบประวัติและรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เป็นระบบและให้เป็นข้อมูลปัจจุบัน

3.3 ด้านการรักษา ผู้บริหารและข้าราชการครู ได้เสนอปัญหา คือ ขาดความร่วมมือในทุกฝ่าย ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และได้แนะนำแนวทางการพัฒนาว่า สถานศึกษาควรสร้างความร่วมมือกับสถาบันครอบครัว ให้มีการแก้ไข ป้องกัน ไม่ให้นักเรียนได้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด รวมไปถึงสถานศึกษาควรมีบริการให้คำปรึกษาแนะนำ ครูแนะแนวในสถานศึกษาและเพื่อน สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมกิจกรรมที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมกิจกรรมทางเลือก ที่หลากหลาย

3.4 ด้านการเฝ้าระวัง ผู้บริหารและข้าราชการครู ได้เสนอปัญหา คือ ไม่ได้รับการให้ความร่วมมือกัน ระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดูแล สอดส่อง และเฝ้าระวังบุตรหลานอย่างใกล้ชิด และได้แนะนำแนวทางการพัฒนาว่า สถานศึกษาควรร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ตำรวจ เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง ในการสอดส่องเฝ้าระวังสารเสพติดทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษาร่วมกับสถานีตำรวจและเจ้าหน้าที่ สาธารณสุขในท้องที่มาให้ความรู้ความเข้าใจในโทษพิษภัยและอันตรายจากสิ่งเสพติดอย่างต่อเนื่องและจริงจัง สถานศึกษาควรมีการรับแจ้งข่าวสารและเบาะแสจากบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชน

3.5 ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารและข้าราชการครู ได้เสนอปัญหา คือ สถานศึกษาไม่มีการจัดทำ แผนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ และได้แนะนำแนวทางการพัฒนาว่า สถานศึกษาควรมีนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดมากำหนด ในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี และสถานศึกษาควรมีการจัดสรรงบประมาณการจัดกิจกรรมทางเลือกให้นักเรียนอย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านการป้องกัน สถานศึกษาควรดำเนินการจัดให้มีการตรวจปัสสาวะนักเรียนเพื่อเฝ้าระวังและป้องกัน ยาเสพติดอยู่เป็นประจำ
2. ด้านการค้นหา ผู้บริหารสถานศึกษาควรจัดตั้งคณะกรรมการ หรือครูที่เกี่ยวข้องในเรื่องยาเสพติดในสถาน ศึกษาให้มีการทำระเบียบประวัติและรวบรวมข้อมูลของนักเรียนที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดให้เป็นระบบและให้เป็นข้อมูล ปัจจุบัน
3. ด้านการรักษา สถานศึกษาควรร่วมมือกับสถาบันครอบครัวให้มีการแก้ไข ป้องกัน ไม่ให้นักเรียน ได้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด

4. ด้านการเฝ้าระวัง สถานศึกษาควรร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ตำรวจ เจ้าหน้าที่ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการสอดส่องเฝ้าระวังสารเสพติดทั้งภายในและภายนอก

5. ด้านการบริหารจัดการ สถานศึกษาควรมีการจัดสรรงบประมาณการจัดกิจกรรมทางเลือกให้นักเรียน อย่างหลากหลาย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในชุมชน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

เอกสารอ้างอิง

กนกพร ดวงคำภา. ประสิทธิภาพการดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนที่เปิดสอน ช่วงชั้น ที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย นครพนม, 2553.

บัวแวว โคตรนรินทร์. การดำเนินงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสำนักงานเขต 1. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2547.

ปวีณา ศรีสมบูรณ์. สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

ปยุตต์ลักษณ์ สีสวรรณ์. พฤติกรรมการใช้สารเสพติดในนักเรียนสังกัดมัธยมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, 2545.

ละเมย สิมมาสุต. สภาพและปัญหาการดำเนินงานป้องกันยาเสพติดในโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนในระดับ ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลขเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2548.

วิเชียร พาณิขย์. การดำเนินงานการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาเลข เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2549.

ศิริวัฒน์ จันทร์เพชร. การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและผลการดำเนินการแก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม, 2551.

Krejcie, R.V. and Morgan, D.W. "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and Psychological Measurement*. 30, 3 (1970): 607-610.

